Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 17. **Brașovŭ, Duminecă, 24 Ianuarie (5 Februarie)** **1888.**

Jubileulŭ de 50 de anĭ
alŭ
„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Uifalău, 20 Ianuariu 1888.

Ca Românŭ adevĕratŭ, vinŭ a'mĭ exprima și eu baremĭ în scris, décă personalŭ nu potŭ, bucuria ce o amŭ din incidentulŭ serbării jubileului de 50 de anĭ a mamei nóstre „Gazeta Transilvaniei“, și ca la unulŭ, ce sunteți asemenea unui luceafĕrŭ pentru Romanĭ, Vĕ urezŭ sĕ trăițĭ mulțĭ anĭ în perfectă îndestulire, ca sĕ vedețĭ împreună cu noi dorulŭ Românilorŭ împlinitŭ.

Ioanŭ Moldovanŭ, parochŭ gr. cat. în Uifalăulŭ de lângă Teaca.

Brașovŭ, 23 Ianuarie 1888.

O scire fórte gravă ne sosesce astădĭ. Principele Bismark n'a ținutŭ marele discursŭ politicŭ, ce se aștepta cu atâta nerăbdare, dér a surprinsŭ lumea făcêndŭ sĕ se publice deodată în foile oficiale din Berlinŭ, Viena și Pesta tractatulŭ de alianță încheiatŭ între Germania și Austro-Ungaria la 7 Octomvre 1879.

Articululŭ 3 alŭ acestui instrumentŭ prescrie, ca tractatulŭ sĕ fiă ținutŭ secretŭ, cu scopŭ de a se evita orĭ-ce rea tĕlmăcire a lui, avêndŭ unŭ caracterŭ pacînicŭ. Unei a treia puterĭ sĕ i se comunice tractatulŭ numai în puterea și conformŭ înțelegerii dintre ambele părțĭ contractate.

Se nasce întrebarea, că de ce se publică tocmai acum întregŭ tractatulŭ de alianță cu tótă dispositiunea cuprinsă în art. 3 de a'lŭ ține secretŭ? Décă cei din Berlinŭ și Viena au avutŭ de scopŭ a preveni pe Rusia, atuncĭ de ce nu i-au comunicatŭ tractatulŭ pe cale diplomatică și de ce îlŭ publică acum în foile lorŭ oficiale? Nu le mai pasă adĭ cancelarului germanŭ și contelui Kalnoky, décă s'ar tălmăci rĕu acestŭ tractatŭ din partea Rusiei séu a altorŭ puterĭ? Orĭ doră tractatulŭ și-a perdutŭ caracterulŭ sĕu pacînicŭ în împrejurările de față?

In tractatulŭ de alianță, care obligă pe Germania și pe Austro-Ungaria deopotrivă de a-șĭ pune la dispositiune una alteia întréga putere armată, décă vr'una din ele ar fi atacată de către Rusia, s'a mai prevĕdutŭ la încheiarea alianței și casulŭ, când înarmările Rusiei ar deveni în adevĕrŭ amenințătóre, și s'a stabilitŭ ca o datoriă de lealitate de a face cunoscutŭ celŭ puținŭ confidențialŭ Țarului Alexandru, că orĭ-ce atacŭ îndreptatŭ contra uneia din cele două puterĭ contractante va fi consideratŭ ca îndreptatŭ contra amêndurora.

Nu putemŭ sci décă i s'au făcutŭ séu nu mai înainte Țarului impărtășirĭ confidențiale despre stipulațiunile alianței germano-austriace, dér atâtŭ putemŭ constata că casulŭ amenințătorŭ alŭ înarmărilorŭ Rusiei s'a ivitŭ în așa mĕsură, încâtŭ puterile contractante au găsitŭ cu cale sĕ publice chiar în foile oficiale ale ambelorŭ imperii întregŭ tractatulŭ de alianță.

Acésta nu însemnéză nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ decâtŭ o somațiune indirectă la adresa Rusiei că, décă nu va înceta cu înarmările, puterile aliate se vorŭ vedé nevoite a lua póte chiar ofensiva, spre a preveni unŭ eventualŭ atacŭ din partea Rusiei în contra uneia din ele.

Situațiunea este adĭ, după publicarea tractului din vorbă, multŭ mai posomorîtă. Afară de aceea — ca sĕ vorbimŭ cu „Times“ din Londra — noua lege militară germană și sumele votate pentru ea, probabilitatea că se vorŭ continua și mai departe mișcările trupelorŭ rusescĭ, convorbirile ministrului românŭ Sturza cu prințulŭ Bismarck și cu contele Kalnoky, apropiata călĕtoriă a principelui Nelidov la Atena spre a îndemna pe Grecia la o cooperare activă cu Rusia, tóte aceste nu suntŭ frumóse prospecte pentr'unŭ anŭ de pace.

Dintre tóte faptele memorate, pe noi trebue sĕ ne intereseze mai multŭ atitudinea ce-o va lua România față cu viitórele evenimente.

S'au scrisŭ multe despre scopulŭ călĕtoriei ministrului Sturza la Friedrichsruhe. Cumcă acéstă visită stă în legătură cu situațiunea încordată de astădĭ, nu mai încape îndoială, dér ce anume a voitŭ sĕ dobêndéscă dela puterile aliate însărcinatulŭ guvernului românŭ, încă nu se scie.

Unii pretindŭ, că guvernulŭ românŭ doresce ca România sĕ fiă admisă în tripla alianță, garantându-i-se neutralitatea din partea puterilorŭ aliate în schimbulŭ concursului ce li l'ar da acoperindŭ flanculŭ Austro-Ungariei. Alții érășĭ dicŭ, că i-s'au oferitŭ României de a fi primită în alianță, ca Italia, décă va face anumite concesiunĭ în privința convențiunei consulare cu Germania și a tractatului comercialŭ cu Austro-Ungaria.

Este greu a da credĕmêntŭ acestorŭ versiunĭ. Mai aprópe de adevĕrŭ ni se pare acea afirmare, că d-lŭ Sturza a întreprinsŭ călĕtoria sa diplomatică cu scopŭ de a se orienta și de a afla ce gândŭ au puterile aliate față cu neutralitatea României în casulŭ unui rĕsboiu.

„Corespondance de Viene“ dice, că d-lŭ Sturza s'a dusŭ la Berlinŭ în scopŭ de a conferi cu Bismark spre a pune basele unei înțelegerĭ, în puterea căreia România în casŭ de conflagrațiune sĕ nu fiă expusă neajunsurilorŭ ce le-a suferitŭ în 1876, când, părăsită de tóte puterile, a trebuitŭ sĕ încheie cu Rusia o convențiune, care a deschisŭ trupelorŭ rusescĭ drumulŭ prin România. Guvernulŭ românŭ nu mai voiesce sĕ se repeteze acésta.

Fóia memorată crede, că resultatulŭ conferinței d-lui Sturza cu Bismark este, că România va fi pusă la adăpostulŭ orĭ-cărei încercărĭ de a i-se viola neutralitatea.

Unii mai susținŭ, că d-lŭ Sturza s'ar fi dusŭ la Friedrichsrue în urma dorinții anume esprimate a cancelarului germanŭ, care caută sĕ-șĭ asigure, pentru casulŭ de rĕsboiu, sprijinulŭ României și pe lângă alŭ acesteia și alŭ Scandinaviei. Alții érășĭ adaugă, că zadarnice au fostŭ tóte încercările d-lui Sturza de a dobêndi garantarea neutralității României.

Casulŭ din urmă fiindŭ celŭ mai probabilŭ, dorimŭ ca provedința divină sĕ protégă pașii ce'i vorŭ întreprinde bărbații de statu ai României pentru binele și paza țĕrii.

Brașovŭ, 23 Ianuarie (4 Febr. 1888.

La finea anului trecutŭ am învitatŭ prin „Gazeta Transilvaniei“ pe toțĭ **domnii carĭ au contribuitŭ la subsidiile pentru „Gazetă“ în anii 1860—1863** la o întrunire în Alba-Iulia pe diua de 30 Ianuarie (11 Februarie) 1888.

Esprimându-șĭ însĕ în dilele aceste mai mulțĭ domnĭ contribuențĭ dorința de *a se amâna* întrunirea pe unŭ timpŭ mai favorabilŭ pentru călĕtoriă, mĕ grăbescŭ a satisface acestei dorințe in speranță, că prin acésta se va da posibilitatea sĕ ia parte câtŭ mai mulțĭ la întrunire.

Astfelŭ îmĭ iau voiă a ficsa diua întrunireĭ pentru darea de sémă în afacerea subsidiilorŭ „Gazetei“, pe **26 Martie (7 Aprilie) 1888.**

Loculŭ de întrunire rĕmâne *Alba-Iulia.* Localulŭ și ora întrunirei le voiu face cunoscute cu 14 dile înainte.

Dr. Aurel Mureșianu
Editorŭ și Redactorŭ.

Cogălniceanu și Românii ardelenĭ.

Sub acestŭ titlu cetimŭ în diarulŭ vienezŭ *„Die Presse“* dela 31 Ianuarie 1888:

Cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“, mai multe notabilitățĭ distinse literare și politice ale României au trimisŭ fóie jubilare și editorului ei scrieri în care — orĭcâtŭ de diferite suntŭ în formă și în cuprinsŭ — se dă espresiune simpatielorŭ pentru nisuințele culturale ale Românilorŭ ardelenĭ representate prin numita fóiă.

O manifestațiune de felulŭ acesta, în totŭ casulŭ vrednicŭ de atențiune, e eșită din péna lui M. Cogălniceanu și e adrestă editorului „Gazetei Transilvaniei“ Dr. Aurelŭ Mureșianu. Incepêndŭ cu arătarea simpatiilorŭ ce-lŭ légă pe Cogălniceanu cu fóia jubilară, bărbatulŭ de statŭ românŭ acentuéză, că aceste simpatii îșĭ află esplicarea lorŭ naturală în uniformitatea țelurilorŭ nisuite „ridicarea și întărirea națiunei române“. Silințele în acéstă privință ale Românilorŭ din regatŭ au fostŭ, negreșitŭ, însoțite de unŭ succesŭ mai mare, decâtŭ ale fraților lorŭ de dincóce de Alpĭ. Dér décă România în cursulŭ deceniului din urmă s'a avêntatŭ la importanța unui statŭ stimatŭ și independentŭ, totușĭ și națiunea *română* a *Ardealului* a făcutŭ marĭ *progrese*, pe care Românii din sudulŭ Alpilorŭ transilvanicĭ arŭ trebui sĕ le'ntêmpine cu atâtŭ mai intimă participare, cu câtŭ nu se potŭ sustrage convingerei, că stingerea, negreșitŭ imposibilă, a poporului românŭ în Ardealŭ, póte fi periculósă și ființei naționale a Regatului României.

Făcêndŭ alusiune la ideile Românilorŭ ardelenĭ cu privire la idea de statŭ maghiarŭ, *Cogălniceanu* declară, că dênsulŭ a *simpatisatŭ* cu poporulŭ *unguresců*, că aceste simpatii le-a doveditŭ și prin faptă luândŭ partea patrioților maghiarĭ fugițĭ după anulŭ 1849, și că elŭ, cu ocasiunea unei visite ce a făcut'o în anulŭ 1868 capitalei ungare, a recunoscutŭ în parlamentulŭ din Budapesta mulțĭ bărbațĭ, carĭ găsiseră atuncĭ ca fugarĭ asilŭ în România. Elŭ însușĭ a consideratŭ ca o datoriă a da ospitalitate Maghiarilorŭ fugarĭ și speră și acum firmŭ, că în Ungaria va veni timpulŭ, în care se vorŭ convinge ómeniii, că o *crutare* a pretențiunilorŭ naționale îndreptățite ale *cetățenilorŭ* ungarĭ *nemaghiarĭ* ai corónei Ungariei va fi în avantagiulŭ Ungurilorŭ. In fine Cogălniceanu îșĭ esprimă dorința, că energiei Românilorŭ Ungariei îi va succede sĕ ajungă în deplina posesiune a drepturilorŭ lorŭ naționale și că atuncĭ, când *pactulŭ* dintre ei și Ungurĭ se va face, va fi sositŭ și timpulŭ pentru o *alianță naturală a României cu Ungaria.*

SCIRILE DILEI.

Pentru cerculŭ de asentare alŭ *Brașovului* va fi *tragerea la sorțĭ* Marțĭ în 7 Februarie n. înainte de amiadĭ la 9 óre în sala de ședințe a sfatului. Pentru cei obligațĭ la serviciulŭ militarŭ, carĭ nu vorŭ fi de față, póte trage sorțĭ tatălŭ séu vre-o altă rudă.

***

Pentru conferirea unui *stipendiu anualŭ de 500 fl. din ajutorulŭ de statŭ alŭ archidiecesei gr. cat. transilvane,* destinatŭ pentru caulificațiunea mai înaltă a unui clericŭ din acéstă archidiecesă la vre-o universitate, s'a publicatŭ concursŭ cu terminŭ de 30 de dile dela prima lui publicare (16 (28) Ianuarie) în „Telegrafulŭ Românŭ“. La acestŭ stipendiu potŭ concurge numai clericĭ absolutĭ din archidiecesă, carĭ suntŭ totdeodată absolutĭ de gimnasiu cu esaminŭ de maturitate, și voiescŭ a-șĭ completa studiile la vre-o facultate *teologică* séu *filosofică.* Concurenții au a substerne la consistoriulŭ archidiecesanŭ până la terminulŭ arătatŭ suplicele lor instruite cu documentele necesare, adecă: cu testimoniu de maturitate și cu absolutoriu clericalŭ dela institutulŭ seminarialŭ archidiecesanŭ din Sibiiu, apoi cu atestatŭ medicalŭ, că sunt deplinŭ sănĕtoșĭ și cu o declarațiune separată, că după absolvire vorŭ întra în serviciulŭ bisericescŭ, ce li se va conferì; în fine au sĕ anumescă în suplică universitatea și facultatea, la care voiesc a'șĭ face studiile, indicândŭ pentru facultatea filosofică și specialitatea studiilorŭ principale, ce șĭ-au alesŭ, d. e. pedagogia, istoria, filologia ș. a.

***

Suntŭ numițĭ capelanì militarĭ cl. II. în reservă Ilie *Iuga* și Alecsandru *Popŭ* preoțĭ ai diecesei gr. cat. a Gherlei; Grigorie *Ladorŭ,* preotŭ alŭ archidiecesei gr. or. a *Transilvaniei*; Aurelŭ *Popŭ,* preotŭ alŭ archidiecesei gr. catolice a Albei-Iulia și Făgărașŭ.

***

Din *Iscronĭ* nĭ-se comunică scirea despre unŭ *îngrozitorŭ casŭ de morte*, întêmplatŭ la 20 Ianuarie n. c. în minele de cărbunĭ din comuna Jiu-Vaidei-Vulcanŭ, comitatulŭ *Hunedórei*. In ḑiua numită, 4 ómenĭ, carĭ lucrau la o grópă de cărbunĭ, fură de viu îngropaţĭ până subsuorĭ în lava causată prin aprinderea unei materii combustibile, ce se afla în apropiarea acelei grópe de cărbunĭ. Până la sosirea ajutorului nefericitele victime fură apróre cu totulŭ arse. Trei din ei, anume: Dumitru Brindeu, I. Mateiu şi George Lucu, abia puturâ fi duşĭ până acasă cu viéţa. Piciórele şi partea din josŭ a trupului erau prefăcute scrumŭ, aşa că lĭ-se vedeau intestinele. Au murită îndată după aducerea lorŭ acasă, rĕmănêndu-le nevestele vĕduve cu câte 2—4 orfanĭ. După chinurĭ totŭ atâtŭ de crâncene, ca şi a celorŭ dintâi, muri cu patru ḑile mai târḑiu şi alŭ 4-lea nefericitŭ, Ioanŭ Oncase, din Jiu-Coroescenĭ, rĕmânêndŭ nevastă-sa vĕduvă şi cu unŭ copilŭ de 6 sĕptĕmânĭ.

***

Totŭ de acolo nĭ-se comunică şi vestea despre unŭ altŭ casŭ de nefericire, întêmplatŭ la începutulŭ lui Octomvre an. tr. Anume învĕţătorulŭ din *Densuşiŭ*, Petru *Pavelonŭ*, se dusese însoţitŭ de Ioanŭ *Rusescu* în comuna *Jiu-Coroescenĭ*, unde funcţionase în anulŭ precedentŭ ca învĕţătorŭ. Pe când noii óspeţĭ întrară în şcóla confesională de acĭ şi steteau de vorbă cu învĕţătorulŭ, se ivi unŭ norŭ negru de cătră apusŭ, după care urmă o furtună violentă, împreunată cu fulgere şi trăsnete. Odaia învĕţătorului în care se aflau numiţii óspeţĭ încă fù lovită de trăsnetŭ. Invĕţătorulŭ P. Pavelon fù atinsŭ de o lature a trupului, mai vêrtosŭ la unŭ piciorŭ; după atingere căḑù în letargiă, dér curêndŭ îşĭ veni érăşĭ în fire. Mai greu fù însĕ lovitŭ de trăsnetŭ tovarăşulŭ sĕu Ioanŭ Rusescu, care muri momentanŭ, lăsândŭ în vĕduviă nevasta cu 5 orfanĭ.

***

In *Mou*, comit. Sibiiului, bântue vĕrsatulŭ mare (bubatulŭ) între copii, dintre carĭ au şi murită câţĭva.

***

Contra primarilorŭ comunalĭ din *Viştea, Sadŭ, Boiţa, Tălmaciu, Tălmăcelŭ, Racoviţa, Sebişulŭ de josŭ şi de susŭ* comanda postului de gendarmĭ din Turnuroşu a făcutŭ arĕtare la autoritatea superióră, sub cuvêntŭ că nu urméză statutului ce s'a publicată cu privire la cânĭ.

***

Gimnasiulŭ superiorŭ din *Baia mare* — scrie „Preotulŭ Românŭ" din Gherla — prefăcêndu-se în anulŭ scolasticŭ curentŭ în gimnasiu de statŭ, prin acéstă subsistinţa acestuia este asigurată pentru totde-a-una. La acestŭ institutŭ se află, după cum arată programele anuale, 80—100 şi câte odată şi mai mulţĭ studenţĭ românĭ. Luândŭ în consideraţiune acestŭ mare numĕrŭ de studenţĭ românĭ dela acestŭ gimnasiu, orĭ şi care părinte, cunoscĕtorŭ de impregiurările locale din Baia mare, trebue se sêmţéscă lipsa ardĕtóre de unŭ *convictŭ*, unde pe lângă unŭ preţŭ moderatŭ sĕ pótă căpăta provisiune pruncii gr. cat. românĭ dela acestŭ institutŭ — Mai mulţĭ Românĭ din acelŭ ţinutŭ, pĕtrunşĭ de lipsa unui asemenea convictŭ în *Baia mare*, convócă o adunare în acéstă causă de mare importanţă pe 11 Februariu st. n. inainte de amédŭ la 10 óre în localitatea şcólei gr. cat. române din Şomcuta mare, în care adunare se vorŭ discuta modalităţile şi mijlócele, cum s'ar puté înfiinţa acestŭ convictŭ câtŭ mai curêndŭ.

***

Precum spune „Kolozsvar", în *Sibiiu* se va construi în cursulŭ acestui anŭ o *brutăriă militară de companiă* cu vaporŭ şi mai multe magazine. Cheltuelile suntŭ preliminate cu 167,000 fl. şi concursulŭ se va publica deja în luna viitóre.

***

In *Voldorf*, comit. Têrnava-mare, a arsŭ şura lui Petru Apor. Paguba e de 300 fl., dintre carĭ 200 fl. au fostŭ asiguraţĭ.

***

Jidovulŭ milionarŭ br. Moritz *Hirsch*, după cum spune „Egyenlöseg," *va fi numitŭ membru alŭ camerei magnaţilorŭ ungurescĭ*. Acestŭ viitorŭ magnatŭ are proprietăţĭ marĭ în Ungaria şi i s'a propusŭ de guvernulŭ ungurescŭ sĕ se facă cetăţénŭ ungurescŭ. Până acum jidovulŭ milionarŭ a datŭ 150 milióne francĭ pentru fundaţiunĭ jidovescĭ şi anume: 50 milióne pentru Jidovii din Rusia, 50 pentru cei din Turcia şi 50 pentru cei din Ungaria, Galiţia şi România. Fundaţiunile se vorŭ pune sub scutulŭ guvernelorŭ respectivelorŭ ţĕrĭ, dér sub controlulŭ fundatorului şi sub administraţiunea unei societăţĭ compuse de elŭ, ai cărei membri vorŭ fi Jidovĭ distinşĭ.

S'arŭ bucura — nu-i vorbă — toţĭ „patrioţii" de noulŭ magnatŭ, dér nicĭ unulŭ ca d-lŭ Trefort, pentru că: sângele apă nu se face.

***

In *Orşova* a fostŭ arestatŭ în 29 Ianuarie n. făptuitorulŭ furtului de dăunăḑĭ din Parisŭ, în sumă de 300 mii francĭ, tocmai în momentul când a trecutŭ graniţa spre a călĕtori cătră Bucurescĭ. Sub escortă de gendarmĭ a fostŭ trimisŭ la Peşta. Defraudantulŭ, în vêrstă de 50 de anĭ, se numesce Hyppolite Renard şi a fostŭ notarŭ în Carvin. Ambasadorulŭ francesŭ din Viena a cerutŭ estradarea lui, ceea ce s'a şi făcutŭ.

***

Prin notarulŭ publicŭ r. Iosef Maager *se va licita* în 6 Februarie n. *casa* advocatului Iosef Iakab din *Braşovŭ*. Uliţa căldărarilorŭ Nr. 499. Preţulŭ de strigare e 11.662 fl. 50 cr.

***

Societatea din Braşovŭ pentru ajutorarea penitenţiarilorŭ îşĭ va ţinea în 5 Februarie a. c. la 11 óre a. m. *adunarea generală* pentru eserciţiulŭ anului 1887 în sala cea mare dela sfatulŭ din piaţă, la care suntŭ învitaţĭ cu onóre toţĭ membrii societăţii.

Ordinea de ḑi: 1) Deschiderea presidenţială. 2) Detirea raporturilorŭ annale ale comitetului şi ale comisiunei de revisiune şi decisiunĭ asupra lorŭ event. darea absolutoriului. 3) Intregirea comitetului societăţii. 4) Alegerea celorŭ trei membrii în comisiunea de revisuire. 5) Tractarea propunerilorŭ, care însĕ celŭ puţinŭ cu o ḑi înaintea adunărei generale trebue sĕ fi fostŭ anunţate în scrisŭ la presidiulŭ societăţii.

O nouă ilegalitate.

Despre *alegerea de notarŭ în cerculŭ Bucovei*, întêmplată la sfêrşitulŭ anului trecutŭ, nĭ-se scrie următórea corespondenţă, a căreia publicare din causa îmbulḑelei materiei, amŭ fostŭ nevoiţĭ a o amâna până aḑĭ:

In 10 Decemvre 1887 s'a făcutŭ alegerea de notarŭ în cerculŭ Bucovei. Timpulŭ când avea sĕ se încépă alegerea era la 10 óre a. m. Satele în numĕrŭ de cincĭ, s'au adunatŭ sĕ'şĭ alégă unŭ omŭ, care sĕ le fiă folositorŭ, sĕ posédă limba română, căcĭ cerculŭ e curatŭ românescŭ, ba nicĭ unŭ singurŭ Ungurŭ nu se află în acestŭ tractŭ. Dreptatea aducea cu sine — décă s'ar observa — ca sĕ fiă candidaţĭ şi Românĭ, căcĭ şi Românulŭ e capace ca sĕ fiă măcarŭ unŭ bietŭ de notarŭ, după ce la alte oficii nu i-se mai dă dreptŭ sĕ'şĭ alégă oficialii sĕi. Insĕ, spre marea mirare a alegĕtorilorŭ, candidaţĭ au fostŭ trei Ungurĭ — cu tóte că recunoscuţĭ au fost 11, între carĭ şi vre-o 4 Românĭ unulŭ cu numele Brezovaj Zoltan, unŭ tînĕrŭ care de altcum posede abia de vre-o lună şi jumătate diploma de notarŭ, ér unŭ Românŭ care are o calificaţiune cu multŭ mai bună decâtŭ elŭ, adecă 8 clase gimnasiale, diplomă de notarŭ şi o praxă de 6 anĭ, nu l'a aflatŭ propretorulŭ Mara György vrednicŭ, ci a preferitŭ sĕ fiă unŭ Ungurŭ, care nu scie românesce.

Ceilalţĭ doi candidaţĭ au fostŭ alţĭ doi Ungurĭ ce totulŭ necunoscuţĭ, cu numele Barcsaj Géza şi Farkas Arpad, nisce ómenĭ, carĭ necum sĕ'i cunóscemŭ, ci nicĭ nu s'au presentatŭ înainte de alegere sĕu măcarŭ la alegere. Se înţelege, că intenţiunea pretorelui a fostŭ sĕ reiasă la totŭ casulŭ acela pre care elŭ îlŭ doresce.

Poporulŭ 'şĭ-a cunoscutŭ chiămarea şi nu a votatŭ pentru nicĭ unulŭ din candidaţĭ, afară de 6 nemeşĭ prăpădiţĭ, parte gornicĭ la pădurile propretorelui, parte ómenĭ independenţĭ din Zăicanĭ şi unŭ crîşmarŭ din Bucova. Ceilalţĭ au protestatŭ vre-o douĕ óre în continuu, că sĕu sĕ se pună alţĭ candidaţĭ, sĕu sĕ se facă o nouă alegere, căcĭ pre pretinşii candidaţĭ nicĭ nu-i cunoscŭ, nicĭ nu le place. Ba în protestŭ arĕtau câtŭ de necuviinciosŭ şi neumanŭ s'au purtatŭ la o esecuţiă în comuna Bonţiariu-inferiorŭ; dér tóte înzadarŭ. Propretorele nu a luatŭ în considerare protestulŭ poporului şi a dechiaratŭ pre Breazovaj Zoltan de alesŭ cu 7 voturĭ.

Bravŭ poporŭ avemŭ şi de acum înainte se va face şi mai bravŭ vĕḑêndŭ nedreptăţile ce se comitŭ ḑilnicŭ de organele stăpânirei.

'Ţĭ-era mai mare dragulŭ sĕ audĭ din gura unui plugarŭ protestulŭ că: *nu ne trebue pe nicĭ unulŭ; noi dorimŭ unŭ omŭ cu care sĕ ne putemŭ înţelege şi sĕ cunóscă cum trăimŭ noi în părţile acestea.* Altulŭ ḑicea: *plătesce-lŭ d-ta décă voiescĭ sĕ-lŭ punĭ cu puterea.* Altulŭ: *pentru ce ne-ai chematŭ la alegere, décă voiescĭ sĕ-lŭ punĭ cu puterea, pentru ce nu nĭ-ai scrisŭ că de acum înainte pre acesta orĭ pre acela îlŭ veţĭ avé de notarŭ?*

Protestulŭ poporului a fostŭ fórte nimeritŭ. Laudă şi onóre bravului nostru poporŭ, că şĭ-a cunoscutŭ chiămarea.

Poporulŭ a însinuatŭ recursŭ de nulitate. Vomŭ vedé ce va fi şi până unde va merge dreptatea unguréscă, care a ajunsŭ proverbială de nedréptă ce e. Décă se va face dreptate, de sigurŭ se va face o nouă alegere; decĭ atragemŭ atenţiunea acelorŭ Românĭ, carĭ au cualificaţiunea prescrisă de lege, ca sĕ suplice câtŭ de mulţĭ în casŭ de nulitate la postulŭ acesta de notarŭ, unde alte confesiunĭ şi alte naţionalităţĭ nu esistă decâtŭ numai Românĭ, şi finescŭ cu cuvintele latinului: *Quo usque tandem abutere pacientia nostra?* *Severŭ.*

Literatură.

„**George Lazarŭ**", revistă pentru educaţiune şi instrucţiune, ese odată pe lună în Bêrladŭ, sub comitetulŭ de redacţiune: *S. M. Haliţă* primŭ-redactorŭ, *G. Constantinescu R.*, *Ch. Ghibănescu*, *Gavr. Onişorŭ*, *V. G. Diaconescu*, *I. Apostolescu*. Sumarulŭ N.-rului 10 dela 15 Ianuarie 1888 este: *M. Popŭ:* Pregătirea învĕţătorilorŭ săteşcĭ; *I. Popŭ Reteganulŭ:* Tipulŭ unorŭ cărţĭ (recensiune); Cântece poporane de pe valea Someşului, culese de Sângeorgianulŭ; *S. M. Haliţă:* Psichologia ca sciinţă fundamentală a pedagogiei scientifice; Aproseria — traducere; Bibliografiă; Dare de sémă.

„FOILETONULŬ GAZ. TRANS."

(3)

Orbulŭ din Chiriacŭ.

Impresiunĭ de călĕtoriă.

Dedicaţiă d-nei Alecsandrina Nedelcovici.

Aşa îmĭ vorbi Dumitru Vêrtejanŭ.

E greu sĕ te veḑĭ lângă aşa o fiinţă. E fórte greu şi nu-ţĭ poţĭ da sémă de simţĕmêntulŭ, ce te cuprinde, şi par'că şi multa vorbă îţĭ face rĕu.

După ce pe rêndŭ îmĭ spuse tóte moşiile, ce mărginescŭ Chiriaculŭ, orbulŭ se îndreptă érăşĭ spre mine şi sta neclintitŭ, cum sta elŭ de obiceiu, ér eu mĕ adresaiu la elŭ cu cuvintele: „Ascultă Dumitre, cine suntŭ băeţii aceia, carĭ se jócă cu sora d-tale?"

Dumitru îmĭ spuse pe rêndŭ numele fiăcăruia şi despre fiăcare băiatŭ adăuga câte ceva, ce credea elŭ, că mĕ va interesa. Astfelŭ de pildă îmĭ spuse, că cutare băiatŭ este alŭ primarului şi că învaţă la şcólă şi că toţĭ băeţii ăştia vinŭ aşa, fără nicĭ o trébă, aşa vinŭ copiii, adause elŭ mai apăsatŭ, şi le mai spunŭ şi eu câte o poveste şi copiii vinŭ la povestĭ ca pescii la unditŭ şi spunŭ dreptŭ domnule, câte odată tótă ḑiua pe lângă mine şedŭ şi nemâncaţĭ ascultă la poveştile mele. — Imĭ mai trece şi mie din vreme, căcĭ lungă-i ḑiua şi multe se mai potŭ isprăvi într'o ḑi.

Orbulŭ era dedatŭ cu nenorocirea sa şi, scii, omul după ce se dedă cu unŭ lucru, nu-i mai pare aşa de greu; elŭ era vorbăreţŭ din fire, ér eu deşi eram cuprinsŭ de unŭ strajnicŭ simţĕmêntŭ de compătimire, totuşĭ nu mĕ mişcam de lângă elŭ. Imĭ plăcea cum istorisia şi îmĭ era dragŭ cum orbulŭ Dumitru, istorisindŭ de vre-o localitate dinprejurŭ, vorbia cu tótă siguranţa, ér când vorbia de părţile Chiriacului, puteai sĕ veḑĭ că le cunósce cu atâta nădejde, încâtŭ nicĭ unŭ logofĕtŭ de curte nu-lŭ întrecea în acéstă privinţă; cunoscea chiar şi semĕnăturile şi rĕstavele cum erau împărţite.

— Par'că ai unŭ fluerŭ la brâu, — începui eu vorba, ér orbulŭ zîmbi; zîmbetulŭ era obicînuitŭ pe buzele orbului şi cum va fi fostŭ de rêndŭ, nu-ţĭ făcea bine.

— Da, domnule, mai cântŭ şi eu câte odată, aşa când îmĭ vine sĕ-mĭ mai trécă vremea, căcĭ lungĭ suntŭ ḑilele de vĕră.

Gătândŭ aceste vorbe, orbulŭ întinse mâna, îşĭ trase sumanulŭ pe lângă elŭ, îlŭ vîrî sub sine, îşĭ împleteci piciórele turcesce, îşĭ puse măciuca pe picióre şi se uita în vĕzduhŭ, cum se uită orĭ ce orbŭ, căcĭ orbulŭ de obiceiu nu'şĭ pré întórce privirea, ci elŭ sĕ uită totŭ cam dreptŭ înainte.

Băeţii, carĭ mĕ vĕḑură, alergară toţĭ din tóte părţile şi se apropiară de Dumitru, ér sora orbului se puse lângă elŭ pe sumanulŭ ce şi-lŭ aşeḑase sub piciore.

Dumitru o strînse lângă sine şi cu mâna i neteḑia pĕrulŭ. Işĭ întórse apoi faţa spre ea, întocmai ca omulŭ, care vede, şi cum sta şi puţinŭ plecatŭ, te făcea sĕ credĭ că ar zări ceva. Aşa ţi se părea, în realitate însĕ Dumitru nu vedea de locŭ; despre acésta eram convinsŭ.

Ĕn ascultă, începui eu, spuneai că unulŭ dintre băeţĭ este alŭ primarului şi că învéţă la scólă. — Spune-i sĕ vină aicĭ.

Dumitru strigă pe nume pe băiatulŭ primarului, ér copilulŭ nu voia sĕ vină.

Toţĭ copiii se mişcau în drépta şi în stânga, se uitau unii la alţii şi rîdeau, aşa după cum făcŭ de obiceiu băeţii de ţĕranŭ.

— Le este ruşine, Domnule, — grăi Dumitru, — nu suntŭ învĕţaţĭ sĕ stea de vorbă cu orĭ şi cine; ca nisce băeţĭ! — gătă Dumitru vorba.

— Aveţĭ bună şcólă aci în satŭ? — întrebai eu, vĕḑêndŭ că copiii n'au de gândŭ sĕ vină.

— Apoi de, domnule, sciu eu ce sĕ ḑicŭ, este o profesóră dela Bucurescĭ, care învaţă pe băeţĭ; slujbaşii judeţului când vinŭ pe aicĭ spunŭ că-i bună şi învĕţată, dér veḑĭ domnule, ómenii din satŭ nu prea au ce învĕţa dela ea, căcĭ cocónele astea nu se pricepŭ ce ne trebue nouĕ, la Românĭ. Mai deunăḑĭ vorbia moşŭ Marinŭ şi spunea, că nu se póte ca băeţii noştri din satŭ sĕ înveţe ceva dela acéstă cocónă. Căcĭ bine, că în câţĭva anĭ se vorŭ deprinde ei cu scrisulŭ şi cu cetitulŭ, dér băeţilorŭ noştri le trebue alte învĕţăturĭ. Cu atâta nu-i de ajunsŭ. „Dér ce putemŭ noi când slujbaşii spunŭ că-i bună şi învĕţată". Cu acestea gătă orbulŭ vorba şi eu rĕmăsei uitându-mĕ la orbulŭ Dumitru şi la sorióra lui, care plină de temere se uita la mine, dér îşĭ întorcea repede faţa, de câteorĭ o priviam mai lungŭ; unŭ lucru caracteristicŭ pentru copii sătenilorŭ.

Eram cuprinsŭ de o jale şi mĕ cugetam, câte n'ar puté isprăvi Dumitru, décă ar vedé!

— Ascultă băete, — începui a vorbi — de ce nu cercĭ, căcĭ suntŭ la Bucurescĭ doctorĭ, carĭ tămăduescŭ astfelŭ de bóle! D-ta poţĭ sĕ-ţĭ capeţĭ vederea.

Orbulŭ zîmbi când auḑi aceste vorbe.

— Da, da, Dumitre, sĕ scii că se póte, — grăii eu, ér mai la urmă îlŭ întrebaiu, ca ce ar ḑice când şĭ-ar căpĕta vederea şi într'o bună diminéţă ar fi omŭ întregŭ?

— Când aşŭ vedé eu, — începŭ orbulŭ, — credŭ că aşŭ nebuni de bucuriă. — Atâta ḑise, ridică faţa cătră cerŭ şi dândŭ din capŭ în semnŭ de îndoială adause: — Nu se póte domnule, ca eu sĕ 'mĭ capĕtŭ vederea.... eu aşa am sĕ mĕ sfârşescŭ! — Stêtŭ apoi puţintelŭ neclintitŭ, ér după aceea îşĭ scóse fluerulŭ din brâu, îlŭ apucă cu amêndouĕ mânile, îlŭ puse frumuşelŭ la buze, îlŭ puse însĕ aşa cam într'o parte, aşa cum cântă celŭ

„Gazeta Sătênului“, revistă, ilustrată pentru toţĭ, de cunoscinţe trebuinciόse agricultorului şi poporului, ese de douĕ orĭ pe lună sub redacţiunea fundatorului şi proprietarului ei *C. C. Datculescu în Rîmnicu-Săratŭ.* Nr. 24 dela 20 Ianŭarie cuprinde: Gazeta Sătênului nu va înceta d'a apăré: Direcţiunea Gazetei Sătênului. — Cătră alegĕtorii colegiului alŭ III-lea din judeţulŭ R.-Săratŭ: C. C. *Datculescu.* — Cătră alegĕtorii colegiului alŭ III-lea din judeţulŭ R.-Săratŭ: Unŭ alegĕtorŭ dela ţéră. — Apelŭ cătră sătenii rîmnicenĭ: Unŭ sătênŭ de Muşcelŭ. — Conferinţă asupra grâneloră de cultivatŭ a d-lui Henry L. Vilmorin: Sătucênulŭ. — Florĭ sĕlbatice din România [urmare); Centauree séu sglavoc. Lavatera séu Nalba mică sĕlbatică, Pătlagina, Cebarea séu Pimprenela, Păpadia: C. C. D. — Crăciunulŭ la diferite naţiunĭ (fine); La Creoli: C. — Grâulŭ de Australia, Grâulŭ Italianŭ de Rieti, Grâulŭ de Bordeaux: H. Vilmorin. — Doctorulŭ casei; Beţia: Doctorulŭ fără arginţĭ. — Crinulŭ cu florile lungĭ, Harisii: Unŭ amatorŭ de florĭ. — Varza mare verde încreţită: D. — Ingrădirĭ pentru plantaţiunĭ: X. — Din Localitate: X. — Din Ţéră: X. — Miscellanea: *Unŭ economŭ românŭ.* — *Gravurĭ negre:* Grâulŭ de Bordeaux. Spece şi bóbe de grâu Italianŭ de Rieti. Ingrădirĭ pentru plantaţiunĭ. Păpădia. Crinulŭ cu florile lungĭ Harisii. Patlagina cea bună. Cebarea séu Pimprenela. *Gravurĭ colorate:* Lavatera séu Nalba mică sĕlbatică. Centauree séu Sglăvoc.

Mulţămită publică.

Cu ocasiunra balului arangiatŭ de comuna bisericéscă română ortodoxă orientală din Doboli infer. la 6 (18) Ianuarie a. c. în favorulŭ bisericei ruinate şi a supraedificateloră bisericescĭ, nimicite prin incendiulŭ din 29 Maiu 1887, au incursŭ următórele suprasolvirĭ: Din Sibiiu: Prea on. Domnŭ Partenie Cosma directorŭ de bancă şi adv. 1 fl., Dr. Octavianŭ Rusu adv. 50 cr., Ieron. Bariţŭ oficialŭ de bancă 50 cr. şi d-lŭ George Foica adv. 50 cr.

Din Doboli inf.: D-nii Boda Dénes înv. reform. 50 cr., Nagy Lajos proprietarŭ 50 cr., Magyari Pal 50 cr., Baczoni Béla 60 cr., Mateiu Crăciunŭ 1 fl., Bartha Iosef 50 cr., Mihaly Ferencz 50 cr., şi Iosef Leopold 1 fl.

Priméscă atâtŭ aceştĭ marinimoşĭ domnĭ pentru ofertulŭ lorŭ marinimosŭ, câtŭ şi domnii Mihailŭ Petru epitropŭ, George Tampa, George Lincu, George Baciu şi Ioanŭ Popoviciu înv., concursului şi jertfei cărora este de a se atribui în mare parte reuşita balului, priméscă, ḑicŭ, espresiunea profundei mulţămite şi pe acéstă cale.

In fine însemnezŭ, că venitulŭ balului a fostŭ 62 fl. 55 cr., cheltuelile 18 fl.50 cr. resultă decĭ unŭ venitŭ curatŭ de 44 fl. 05.

Doboli inf., 20 Ianuarie 1888.

în numele comitetului arangiatorŭ

N. Puianu, preotŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 4 Februarie. Foile oficiale din Budapesta, Viena şi Berlinŭ publică tractatulŭ de alianţă dintre Austro-Ungaria şi Germania încheiatŭ la 7 Octomvre 1879.

Articolulŭ I din tractatŭ ḑice: Décă contra aşteptărei şi contra dorinţei sincere a ambelorŭ înalte puterĭ contractante, unulŭ din cele douĕ imperii ar fi atacatŭ din partea Rusiei, atuncĭ ambe înaltele puterĭ contractante suntŭ obligate a'şĭ sta în ajutorŭ una alteia cu tótă puterea armată a imperielorŭ lorŭ, şi amĕsuratŭ acestui obligămêntŭ a încheia pace numai în comunŭ acordŭ.

Articululŭ III ḑice: Tractatulŭ, amĕsuratŭ caracterului sĕu pacĭnicŭ, spre a se eschide orĭce interpretare greşită a lui, sĕ fiă ţinutŭ secretŭ de ambele puterĭ contractante şi sĕ se comunice unei a treia puterĭ numai după o înţelegere a ambelorŭ părţĭ, în mĕsura unei speciale învoelĭ.

Ambele puterĭ contractante îşĭ esprimă speranţa, după simţĕmintele esprimate de împĕratulŭ Alecsandru la întêlnirea din Alexandrowo, că înarmările Rusiei în realitate nu s'au doveditŭ ca ameninţătóre pentru ele. Din acestŭ motivŭ nu e nicĭ o causă pentru acum de a comunica acésta împĕratului Rusiei. Dér décă acéstă speranţă s'ar dovedi, contra aşteptărei, înşelată, atuncĭ ambele înalte puterĭ contractante arŭ considera ca o datoriă şi lealitate a încunosciinţa pe împĕratulŭ Alexandru, celŭ puţinŭ, confidenţialŭ despre aceea, că ele arŭ trebui sĕ considere unŭ atacŭ îndreptatŭ asupra uneia din ele ca îndreptatŭ contra amêndurora.

DIVERSE.

Cum se opresce sângele la tăeturĭ. Orĭ-cui i se póte întêmpla sĕ se tae la mână, la unŭ degetŭ, etc. In primulŭ momentŭ nu sci ce sĕ facĭ şi cum sĕ oprescĭ sângele. Pentru asemenĭ casurĭ este unŭ mijlocŭ simplu, dér fórte eficace: Luămŭ puţină vată, o muiemŭ în apă caldă şi o punemŭ pe rană şi sângele va înceta de a mai curge, fie tăetura şi chiar la o arteră.

A face ca foculŭ sĕ ardă mai viu. Unŭ mijlocŭ minunatŭ de a face ca foculŭ sĕ ardă mai bine şi de a reaprinde cărbunii ce începŭ a se stinge, este puţinŭ colofonin séu sacîzŭ, un ce ieftinŭ, de care orĭ-cine póte avé niţelŭ în casă. O bucată câtŭ o nucă e de ajunsŭ spre a face, ca foculŭ séu cărbunii sĕ încépă îndată a arde câtŭ mai bine. Sacîzulŭ se topesce şi se revarsă peste tăciunĭ, încâtŭ flacăra şi căldura crescŭ în scurtŭ timpŭ.

Contra omideloră. D-lŭ profesorŭ Iuliusŭ Henselŭ indică următorulŭ mijlocŭ: Décă vrei, ca omiḑile sĕ nu-ţĭ prăpădéscă pomii, sĕ iai o tulumbă şi sĕ-i stropescĭ, nu cu apă, ci cu o soluţiă de totŭ slabă de potasă (unu la o miiă). Unŭ mijlocŭ aşa de simplu merită a fi încercatŭ, mai alesŭ la noi, unde primăvara pomii suntŭ plinĭ de omiḑĭ.

Oleandrii suntŭ otrăvicioşĭ. In privinţa acésta se citéză unŭ esemplu din Cottbus: Copila unui medicŭ se juca pe lângă unŭ oleandru; puţinŭ mai târḑiu ea se înbolnăvì rĕu şi în scurtŭ timp murì. Nimenĭ nu-şĭ puté explica îndată mórtea cea grabnică a fetiţei. Insĕ medicŭ examinà cadavrulŭ mai de aprópe şi găsì resturile de foi de oleandru, înghiţite de copilă. („Rĕsboiulŭ“)

Cânele, Chinesulŭ şi códa. Unŭ incidentŭ comicŭ a înveselitŭ preumblarea pe una din şoselele dela Bois-de-Boulogne, la Parisŭ: Pe la unspreḑece óre, unŭ chinesŭ care, după câtŭ se crede, face parte din ambasada din piaţa d'Eylau, asemenea îmcrăcatŭ în haine de mătase galbenă, se preumbla c'unŭ aerŭ satisfăcutŭ pe şosea, esaminândŭ prin ochelarii sĕi atelagiele carĭ defilau pe şoşea, când din partea opusă veniră mai multe persóne însoţite d'unŭ câne danesŭ albŭ cu pete negre. Cânele fie că nu mai vĕḑuse nicĭodată Chinesĭ, fiă că haina galbenă 'i făcù o impresiune nefavorabilă, părù fórte surprinsŭ; elŭ se oprì d'odată, apoi apropiindu-se de copilulŭ imperiului cerescŭ, îi dete câte-va tîrcóle mârîindŭ.

Chinesulŭ, importunatŭ d'acelŭ patrupedŭ indiscretŭ, îlŭ interpelà în limba sa naţională în termenĭ prea vii, judecându-se după repeḑiciunea cu care vorbea şi mai adăoga şi pantomina pe lângă vorbă pentru a se scăpa de câne, dér fără ca sĕ isbutéscă. Atuncĭ, înarmându-se cu umbrela, se rĕsuci de mai multe orĭ în locŭ, şi luà defensiva, pe când códa lui, care se clătina cu plăcere cu câteva momente mai nainte, sbura c'o desinvoltură provocătóre. Cânele băgà de sémă acésta şi repede ca unŭ fulgerŭ apucà în gură códa Chinesului. Disperarea acestuia din urmă devenì atuncĭ la culme şi începù sĕ vocifereze atâtŭ de tare încâtŭ patrupedulŭ, spăriatŭ, lăsà códa şi se duse lângă stăpânulŭ lui, care, chemându-lŭ mai înainte zadarnicŭ, îlŭ pedepsì cu asprime. Ast-felŭ se sfârseşce incidentulŭ, care făcù pe curioşii strânşĭ d'acéstă scenă sĕ petrécă cât-va. Pentru a isprăvì, sĕ spunemŭ, că códa chinesului n'a suferitŭ nicĭ o stricăciune.

SCIRĬ ULTIME.

Berlinŭ, 3 Februarie. „Gazeta Crucii“ semnaléză mĕsurĭ nouĕ luate de Rusia la hotarele Prusiei. Fortificaţiile dela Rovno suntŭ terminate şi acéstă fortăréţă e destinată a înlesni concentrarea unei marĭ armate rusescĭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 3 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.43
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.33
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ $6^0/_0$	„	101.—	„	102.—
„ „ „ $5^0/_0$	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	109.—	„	110.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—$8^0/_0$ pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ $5^0/_0$	96.50
Renta de hârtiă $5^0/_0$	82.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	94.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	124.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	110.50
Bonurĭ rurale ungare	103.75
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	103.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.25
Bourĭ rurale Transilvane	104.25
Bonurĭ croato-slavone	103.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ .	118.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122.25
Renta de hărtiă austriacă.	77.80
Renta de argintŭ austriacŭ	79.80
Renta de aurŭ austriacŭ	108.—
Acţiunile băncei austro-ungare. . . .	866.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. . .	269.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr. . .	269.25
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ. .	5.97
Napoleon-d'orĭ	10.02—
Mărcĭ 100 împ. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 3 Februarie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română $5^0/_0$	90.—	91.—
Renta rom. amort. $5^0/_0$ . . .	93.$^1/_4$	94.—
Renta convert. $6^0/_0$	87.$^1/_2$	88.$^1/_4$
Împr. oraş. Buc. 20 fr. . . .	36.—	37.—
Credit fonc. rural $7^0/_0$ . . .	102.—	103.—
„ „ „ $5^0/_0$ . . .	88.—	88.$^3/_4$
„ „ urban $7^0/_0$	101.—	102.—
„ „ „ $6^0/_0$	94.—	95.—
„ „ „ $5^0/_0$	84.—	85.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei. .	10.15	10.20
Ac. de asig. Dacia-Rom.. . .	2.28	2.30
Ac. de asig. Naţională. . . .	198.—	200.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	17.$^1/_4$	17.$^3/_4$
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.18	2.2

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

ce se bizue în cântarea sa şi începù sĕ ḑică o doină frumósă.

Ţi se părea, că aceea ce a esprimatŭ mai adineaorĭ prin vorbe, esprimă acum cu fluerulŭ.

Sorióra lui, fetica cea mică, se uita la frate-sĕu şi era par' că fermecată de jalea doinei. Aşa era de tainică cântarea, încâtŭ orĭ-cine ar fi privitŭ pe orbulŭ Dumitru şi pe sorióra lui, ar fi fostŭ cuprinsŭ de o adêncă jale.

Eu am plecatŭ. Încă dintr'o depărtare bunicică se mai auḑia doina orbului, dér din ce în ce se auḑia totŭ mai puţinŭ, până în cele din urmă nu se mai auḑia nimicŭ.

Intorseiu capulŭ spre Dumitru, dér eram aşa de departe, încâtŭ mi se părea că vĕdŭ douĕ muşunóe de pămêntŭ, unulŭ mai mare şi celălaltŭ mai micŭ.

***

De atuncĭ n'am mai întêlnitŭ pe orbulŭ, câtă vreme am statŭ la moşiă, decâtŭ o singură dată, într'o Duminecă, cânta dintr'unŭ cimpoiu în pădurea de stejarĭ.

Am tresăritŭ, căcĭ cimpoiulŭ răguşitŭ, amestecatŭ cu sîsĕitulŭ frunḑelorŭ de stejarŭ şi acompaniatŭ de glasulŭ morŭ pasĕrĭ, producea unŭ ecou fórte străinŭ, şi cum eram în lăuntrulŭ pădurei şi cum era séră şi cum nu vedeam pe nimenea, afară de Dumitru, eram cuprinsŭ de o temere.

Aşa 'şĭ duce viéţa orbul din Chiriac, carele deşteptŭ cum este dela natură, cu simţŭ desvoltatŭ pentru orĭ şi ce, păzesce turmuliţa tatălui sĕu şi'şĭ desfătéză viéţa prin fluerŭ şi cimpoiu până când Dumneḑeu îşĭ va face milă ca sĕ-l prefacă într'unŭ muşunoi de pămêntŭ, cum apărea elŭ din depărtare.

I. C. Panţu.

(4)

DUMNEḐEU E TATALŬ TUTURORŬ.

Novelă.

— Aşadér nu e mortŭ bărbatu-meu? îlŭ întrebà repede stăpână-sa, din a cărei faţă putéi ceti o radă de speranţă mângăitóre.

— Nu, stăpână, ...nu e mortŭ,... s'a întêmplatŭ numai aşa ....cum se întêmplă adeseorĭ cu plutele.... Dumneḑeu îlŭ póte însănĕtoşia încă.

— Dér ce s'a întêmplatŭ? Rĕspunde-mĭ Ioane degrabă. ce s'a întêmplatŭ cu elŭ?!

— Da nisce ómenĭ rĕi — că de aceia e plină lumea — nisce ómenĭ rĕi au acăţatŭ plutele acolo, unde se vĕdŭ pietrile celea marĭ, — apoi alte plute se opriră de acestea şi aşa se strînseră acolo plutele cu grămada, cum se întêmplă de multe orĭ şi din nebăgare de sémă. — Apoi jidanulŭ dracului şi plătesce ómenii, numai sĕ le acaţă, căcĭ atuncĭ i se trece bine vinarsulŭ, pentru că atuncĭ se strîngŭ fórte mulţĭ ómenĭ — şi nu potŭ merge mai departe.

— Dér ce am eu cu jidanulŭ? Spune-mĭ tu numai ce s'a întêmplatŭ cu stăpânu-tĕu?

— Ĕtă ce: De pluta acăţată pe care şedea stăpânu-meu se isbì o altă plută aşa de tare încât domnulŭ căḑù în apă. — Omenii însĕ l'au scosŭ afară şi Dumneḑeu póte că-lŭ ţine încă.

Intr'aceste o femeiă din satŭ întrà pe uşe abia rĕsuflândŭ.

— Aducŭ pe domnulŭ, — strigà ea, — suntŭ aicea, am venitŭ repede sĕ vĕ spunŭ!

— Dumneḑeulŭ meu! — strigà tremurândŭ soţia lui — Ore trăesce, orĭ e mortŭ?

— E mortŭ tata? — întrebà ţipândŭ şi plângêndŭ amarŭ mica Emilia, care deşi nu avea ideiă despre mórte, totuşĭ îşĭ închipuia, că trebue sĕ se fi întêmplatŭ ceva rĕu cu tată-sĕu.

— Nu e mortŭ, — rĕspunse mamă-sa, mângăind'o pe obrazŭ, şi apoi luând'o în braţe, eşì cu ea în curte.

Tocmai intrau ómenii în curte cu carulŭ în care aduceau pe nenorocitulŭ soţŭ şi tată; elŭ zăcea fără mişcare pe perinĭ.

Mai totŭ satulŭ era adunatŭ la casa nenorocitului şi din ochii tuturora, umpluţĭ de lacrĕmĭ, puteai ceti întristarea ce-i cuprinsese. După ei sosise şi baronulŭ, care numai acuma auḑise despre cele întêmplate.

— Scumpulŭ meu soţŭ, strigà nevastă-sa apropiându-se de carŭ.

— Tată dragă! — strigà fetiţa uitându-se la elŭ.

— Scumpele mele! — esclamà încetŭ tata, şi auḑindu'i vocea, nevinovata Emilia începù a rîde.

Şi cum nu, când tată-sĕu şi a vorbi încă póte.

— Cum te mai simţĭ prietine? — întrebà apoi baronulŭ, şi fără a mai aştepta rĕspunsulŭ, poruncì ómenilorŭ dimprejurulŭ carului sĕ ridice pe bolnavulŭ din carŭ şi, dândŭ şi elŭ mână de ajutorŭ, îlŭ duseră încetŭ în casă.

După doctorŭ încă trimisese baronulŭ şi-lŭ aşteptau în fiecare momentŭ.

Biata soţiă şi mamă începù a spera că va fi scăpatŭ; dér spera sêrmana unŭ lucru imposibilŭ, precum totŭ omulŭ speréză până chiar şi în ultimulŭ momentŭ.

(Va urma.)

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḍiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei," precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans."